

Laiškas Juozapai Sruogai, [iki 1929-06-20], [iš Kauno - į Berlyną].

Mielas Juozapai, / Ačiū už laišką.

Mielas Juozapai [1],

Ačiū už laišką.

1) Nuo Berlyno tai „mažai“ (į Harcą ir t. t. [2]) ekskursijai vadovaus Feliksas Senkus [3], — Kazimiero [4] prietelius: kartu žvgb. [5] tarnavo, kartu St. Gallene [6] mokės. Jis buvo daug kartų Berlyne, Šveicarijoj, Paryžiuje — mokės tvarkyti. Pilno ekskursantų sąrašo kol kas negaliu patiekti, nes vis keičias.

2) Berlyno studentams laišką jau parašiau — drauge su p. [7] Sidzik. [8] — turėjo gi ir jie gauti. (Čerkeliūnas [9] argi dar nebaigė?). Atsakymo iš jų dar neturiu.

3) Atstovybė jau tiek gerai daro, kad prigludžia mus. Tat mes nieku būdu nenorėtumėm tarnautojus apsunkinti materialiai. Piniginės pašalpos (maisto ir t. t.) iš atstovybės mes nesitikim, nes tai ir nėra reikalo. Duoda pastogę, pasakys vieną-kitą gerą žodį, — t[ai] ko mes daugiau galime norėti iš atstovybės? Lygiai materialiai nieko neturėtų aukoti ir berlyniškė studentų draugija.

4) Matracai — būt geriau, bet turbūt sunkiau. Galima ir šiaudai. Bet tai jums geriau vietoj matyti. Būtų gera, kad nakvynės įrengimas ir pati nakvynė ekskursijai 5 dienų nekainuotų daugiau kaip 40—50 markių. Šiuos pinigus aš išsiųsiu birželio 6—7 dien. [10] Būtų gera, kad daugiau už nakvynę nebereikėtų mokėti (arbatpinigiai, žinoma, reikės sugrįžu[s] duoti).

5) Miegoti vyrai ir moterys gali liuosai ir gerai visi kieme — ideališka nakvyne. Su tualetu — keblus reikalas. O jei nepavyks pataisyti — tai ar nebus galima rasti išeities, ar nebus galima ir nakvoti?

6) Būtų gera, kad rytą 8—9 val. [11] ir vakare 7—8 val. būtų galima gauti karšto vandens — arbatai. Šitokia tvarka — arbatai, cukrui ir duonai — asignuojam dienai po 1 markę nuo žmogaus — manau, užteks (dešros — skyrium).

7) Atsiųsiu avanso, prašydamas ir bil[i]etus iš anksto parūpinti į teatrus.

8) Važiuosime vis tiksliai naktį. Jauni žmonės — niekis, bu[s] gerai. Rytą išvažiuot — mums nelabai gerai išeina. Lėpesni galės gi ir miegamą vietą gauti.

9) Del dešrų — aš pasistengsiu išgauti iš čionykštės vokiečių atstovybės leidimą pasiimti kiekvienam po 2—3 kilo. [12] Turi leisti ir galas! Per paketus — daug klapatų!

10) Pridedu maršrutą ir sąmatą [13]. Sąmatoj daugely posmų aš tikiuosiu dar ekonomiją padaryti.

11) Švogerka [14] — bus įrašyta į bendrą skaičių. Ji turės dalyvauti tik bendrose išlaidose. Tai reiškia — faktinose. Pavyzdžiui, jei Berlyne nevalgys drauge pietų — gaus iš kasos 1 markę atgal ir t. t. Sunkiau tik bus su Berlyno nakvynės mokesčiu. Faktinai bus gi ne individualiniai butai, bet „massenquartiere“, — gali jai kartais komuna čia 4—5 mrk. [15] ir negražinti. Bet tai yra detalės, kurios visuomet be jokios skriaudos galima sutvarkyti.

Galės važiuoti toliau ar palikti Berlyne — nebus nuskriausta.

Labų dienų Tau ir p. [16] Bronei [17] nuo mūsų visų trijų [18].

Balys

KOMENTARAI

- [1] Juozapas Sruoga (1886–1957), diplomatas, vyriausias Balio Sruogos brolis, nuo 1925 m. rugpjūčio mėn. dirbo Lietuvos pasiuntinybėje Berlyne raštinės, vėliau konsulinio skyriaus vedėju.
- [2] ~ *santr* =t[ai]p] t[oliau].
- [3] Feliksas Senkus (?), Kazimiero Sruogos bičiulis, bendramokslis, dalyvavęs kovose už Lietuvos nepriklausomybę.
- [4] Kazimieras Sruoga (1899–1974), jauniausias Balio Sruogos brolis, ekonomistas, spaudos darbuotojas. Lietuvos kariuomenės savanoris, dalyvavo kovose dėl Nepriklausomybės. 1925 m. baigė Sankt Galleno prekybos institutą Šveicarijoje, Berno universitete apgynė disertaciją. 1925–1936 m. Finansų ministerijos Paskolų ir ekonominės informacijos skyriaus vedėjas.
- [5] ~ *santr* =žv[al]g[y]b[oje].
- [6] ~ *santr, vok* =Sankt Galenas, Šveicarijos miestas šiaurės rytinėje dalyje, netoli Vokietijos sienos.
- [7] ~ *santr* =p[onui].
- [8] ~ *santr* =Sidzik[auskui].
Vaclovas Sidzikauskas (1893–1973), diplomatas, teisininkas, 1922–1931 m. atstovas, įgaliotasis ministras Vokietijoje.
- [9] Petras Čerkeliūnas (1893–?), nuo 1922 m. – Berlyno aukštesniosios technikos mokyklos ir Lietuvos universiteto studentas. Nuo 1928-06-01 iki 1931-10-01 Lietuvos garbės konsulato Berlyne sekretorius.
- [10] ~ *santr* =dien[omis].
- [11] ~ *santr* =val[andą].
- [12] ~ *santr* =kilo[gramus].
- [13] Prie laiško priedų nėra.
- [14] Marija Jazbutytė (1909–?), Juozapo Sruogos žmonos sesuo.
- [15] ~ *santr* =m[a]rk[ių].
- [16] ~ *santr* =p[oniai].
- [17] Bronė Jazbutytė-Sruogienė (1896–1950), Juozapo Sruogos žmona.
- [18] Vandos Daugirdaitės-Sruogienės (1899–1997), istorikės, Balio Sruogos žmonos, Dalios Sruogaitės (1925–2015), Balio Sruogos dukters, tuo metų ketverių metų mergaitės, Balio Sruogos (1896–1947), Juozapo Sruogos brolio, Lietuvos universiteto Humanitarinių mokslų fakulteto dėstytojo, Slavų literatūros ir kalbų katedros docento.